

ዳኞች፡- ሓገሥ ወልደ

ኅሩት መለሰ

ብርሃኑ አመነው

አልማው ወሌ

ዓሊ መሐመድ

አመልካች፡- የመንግስት ኮሙኒኬሽን ጉዳዮች ጽ/ቤት - ነ/ፊ.ጅ በለጠ ቂጤሳ - ቀረቡ

ተጠሪ፡- አቶ ደረጃ መኮንን - የቀረበ የለም።

መዝገቡን መርምረን ተከታዩን ፍርድ ሰጥተናል።

ፍርድ

ጉዳዩ አዋጅ ቁጥር 515/1999 “ን” መሰረት ያደረገ የስራ መልቀቂያ ይሰጠኝ ጥያቄን የሚመለከት ሲሆን ጉዳዩን የተመለከተው የፌዴራል ሲቪል ሰርቪስ ኤጀንሲ አስተዳደር ፍርድ ቤት ነው። በዚህ ፍርድ ቤት ያሁኑ ተጠሪ ያቀረቡት ይግባኝ ከስራ ክለቀቁ ከሁለት ወራት በላይ ቢሆናቸውም ለአመልካች መስሪያ ቤት የስራ መልቀቂያ ማስረጃ እንዲሰጣቸው ጥያቄ አቅርበው መስሪያ ቤቱ ፈቃደኛ አለመሆኑን፣ ከመስሪያ ቤቱ ጋር በገቡት የትምህርት ስልጠና ውል መሰረት የሚጠበቅባቸውን አገልግሎት የተወጡ ከመሆኑም በላይ ጉዳዩ ከስራ መልቀቂያ ጋር መያያዙ አግባብ አለመሆኑን በተመለከተ ከሚመለከታቸው ከሰው ሐብት ስራ አመራር ክፍሎች የተነጋገሩበት መሆኑን፣ ይህንን መሰረት በማድረግ የፀሁፍ ማብራሪያ እንዲያቀርቡ ተስማምተው የፀሁፍ ማብራሪያ ማቅረባቸውን የገለፁ ቢሆንም አመልካች መስሪያ ቤት መልቀቂያውን ለመስጠት ፈቃደኛ አለመሆኑን በመጥቀስ አመልካች የስራ መልቀቂያ ማስረጃ እንዲሰጣቸው ይወሰንላቸው ዘንድ ዳኝነት ጠይቀዋል። የአሁኑ አመልካች ለክሱ በሰጠው መልስም ተጠሪ የካቲት 29 ቀን 1996 ዓ.ም ከቀድሞው የኢትዮጵያ ዜና አገልግሎት ድርጅት ካሁኑ የመንግስት ኮሙኒኬሽን ጉዳዮች ጽ/ቤት ጋር የስልጠናና የትምህርት ውል ገብተዋል፤ በትምህርት ላይ የቆዩት ለሦስት አመታት ሲሆን ትምህርቱ ከተጠናቀቀ በኋላ ለስድስት አመት አገልግሎት ለመስጠት ተስማምተዋል፤ ትምህርታቸውን አጠናቅቀው በውሉ መሰረት የሰጡት አገልግሎት ሃያ ሁለት ወራት ከአስራ አምስት ቀናት ነው፤ ተጠሪ በውሉ መሰረት ግዴታቸውን ሳይወጡ የአገልግሎት ምስክር ወረቀት የሚያገኝበት ምክንያት የለም በማለት ክሱ ውድቅ ሊሆን ይገባል ሲል ተከራክሯል። ይግባኝ የቀረበለት የአስተዳደር ፍርድ ቤትም የግራ ቀኙን ክርክር ከመረመረ በኋላ ተጠሪ በውሉ የገቡትን ግዴታ ካልተወጡ አመልካች መስሪያ ቤት ስልጣን ላለው ፍርድ ቤት ክስ ከማቅረብ በስተቀር የስራ መልቀቂያ ማስረጃውን ለውሉ መያዣ እንዲሆን ማድረግ አይችልም የሚል ምክንያት በመያዝ በአዋጅ ቁጥር 515/99 አንቀጽ 87 መሰረት የአገልግሎት ምስክር ወረቀት እንዲሰጣቸው በማለት በአብላጫ ድምጽ ወስኗል። በዚህ ውሳኔ አመልካች መስሪያ ቤት ይግባኝን ለፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ይግባኝ ሰሚ ችሎት አቅርቦ ግራ ቀኙ ከተከራከሩ በኋላ የአስተዳደር ፍርድ ቤቱ የሰጠው ውሳኔ በሙሉ ፀንቷል። የአሁኑ የሰበር አቤቱታ የቀረበውም ይህንን ውሳኔ በመቃወም ለማስቀየር ነው።

የአመልካች ነገረ ፈጅ ነሐሴ 21 ቀን 2001 ዓ.ም በፃፉት ሁለት ገጽ የሰበር ማመልከቻ በጉዳዩ ላይ በተሰጠው ውሳኔ መሰረታዊ የሆነ የሕግ ስህተት ተፈጽሟል የሚሉበትን ምክንያት ዘርዝረው አቅርበዋል። አቤቱታው ተመርምሮም ተጠሪ ንብረት ሳያስረክብ ወይም የበኩሉን ግዴታ ሳይወጣ የምስክር ወረቀት እንዲሰጠው መወሰኑ ባግባቡ መሆን ያለመሆኑን ለመመረመር ሲባል ጉዳዩ ለሰበር ችሎት እንዲቀርብ ተደርጎ የግራ ቀኙ የቃል ክርክር ሕዳር 10 ቀን 2002 ዓ.ም በዋለው ችሎት ተሰምቷል።

የጉዳዩ አመጣጥ አጠር አጠር ባለመልኩ ከላይ የተገለፀው ሲሆን ይህ ችሎትም የግራ ቀኙን ክርክር ለሰበር አቤቱታው መገኛ ከሆነው ውሳኔ እና አግባብነት ካላቸው ድንጋጌዎች ጋር በማገናዘብ ጉዳዩ ለሰበር ችሎት ሲቀርብ ከተያዘው ጭብጥ አንፃር በሚከተለው መልኩ መርምሮታል።

ከክርክሩ ሂደት መገንዘብ የተቻለው ተጠሪ በአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ገብተው በአመልካች ወጪ ለሦስት አመታት የጋዜጠኝነት ትምህርት የተከታተሉ ሆኖ ከአመልካች ጋራ ባደረጉት ውል ለአመልካች ከምረቃ በኋላ ለስድስት አመታት አገልግሎት ለመስጠት ግዴታ መግባታቸውን፣ ከምረቃ በኋላ ተጠሪ ለአመልካች ሓያ ሁለት ወራትና አስራ አምስት ቀናት የማይበልጥ አገልግሎት ከሰጡ በኋላ የስራ መልቀቂያ እንዲሰጣቸው ጥያቄ ሲያቀርቡ አመልካች የትምህርት ስልጠና ውሉ ላይ የተመለከተውን የተጠሪን ግዴታ ምክንያት በማድረግ ለመስጠት ፈቃደኛ ሳይሆን የቀረ መሆኑን ነው።

በመሰረቱ የአዋጅ ቁጥር 515/1999 አንቀጽ 78/1/ ድንጋጌ ሲታይ በሕግ ወይም በውል የተቀመጡ ግዴታዎች እንደተጠበቁ ሆነው ማንኛውም የመንግስት ሰራተኛ በማንኛውም ጊዜ የአንድ ወር ቅድሚያ ማስጠንቀቂያ በመስጠት ስራውን በገዛ ፈቃዱ ሊለቅ የሚችል ስለመሆኑ የተደነገገ ሲሆን የተጠቀሰው አንቀጽ በንኡስ አንቀጽ ሁለት ደግሞ በአንቀፁ ንኡስ አንድ ድንጋጌ ስር በተቀመጠው መሰረት የአንድ ወር ቅድሚያ ማስጠንቀቂያ ሳይሰጥ አገልግሎቱን ያቋረጠ የመንግስት ሰራተኛ ግዴታውን ባለመወጣቱ ለሚደርሰው ጉዳት እንደተገቢነቱ በፍትሐብሔር እና በወንጀል ሕግ መሰረት ተጠያቂነት ያለበት ስለመሆኑ ተቀምጧል። የአዋጅ አንቀጽ 87 ድንጋጌ ሲታይም የአገልግሎት የምስክር ወረቀት በማንኛውም የመንግስት ሰራተኛ በስራ ላይ እያለ ወይም በማንኛውም ምክንያት አገልግሎት ሲያቋረጥ የስራ ልምድ ማስረጃ ከጠየቀ ሲያከናውን የነበረውን የስራ ዓይነት፣ የአገልግሎት ዘመኑና ሲከፈል የነበረውን ደመወዝ የሚገልጽ የአገልግሎት የምስክር ወረቀት የሚሰጠው መሆኑን አስቀምጧል። ከዚህ ሁሉ መገንዘብ የሚቻለው የአገልግሎት ምስክር ወረቀት ለማንኛውም የመንግስት ሰራተኛ ከስራ ላይ እያለም ቢሆን የማይከለክል መሆኑን ሲሆን ሰራተኛው በመስሪያ ቤቱ የሚፈለግበት እዳ ካለ በሕጉ አግባብ ሰራተኛውን የመጠየቅ መብት ለመስሪያ ቤቱ በሕግ የተጠበቀ መሆኑን ነው። ይሁን እንጂ መስሪያ ቤቱ ከሰራተኛው የሚፈልገው እዳ አለ የሚል ከሆነ ለሰራተኛው የስራ ልምድ ምስክር ወረቀት ከመስጠት ባለፈ የስራ መልቀቂያ ወይም ክሊራንስ እንዲሰጠው የሚገደድበት ሕጋዊ ምክንያት የለም። ምክንያቱም እነዚህ ማስረጃዎች መስሪያ ቤቱ ከሰራተኛው ላይ የሚፈልገው እዳ ካለ በሕጉ አግባብ መብቱን ለማስጠበቅ የራሳቸውን የሆነ ጠቀሜታ ያላቸው ናቸውና። በመሆኑም አመልካች የተጠሪን የስራ ልምድ ምስክር ወረቀት የመስጠት በሕግ የተጣለበት ግዴታ ሲሆን የስራ መልቀቂያ እና ክሊራንስ ግን ከተጠሪ የሚፈልገው እዳ አለ የሚል እስከሆነ ድረስ በዚህ ረገድ ማስረጃ እንዲሰጥ የሚገደድ አይሆንም። የበታች ፍርድ ቤቶች አመልካች ለተጠሪ እንዲሰጠው የወሰኑት በአዋጁ አንቀጽ 87 መሰረት የስራ ልምድ ምስክር ወረቀት እንጂ የስራ መልቀቂያ እና ክሊራንስ ባለመሆኑ አመልካች በዚህ ረገድ ፍርድ ቤቶቹ ስህተት ፈጽመዋል በማለት ያቀረበው ክርክር ተቀባይነት ያለው ሆኖ አላገኘንም። በመሆኑም በጉዳዩ ላይ የተሰጠው ውሳኔ መሰረታዊ የሆነ የሕግ ስህተት የተፈፀመበት ነው ለማለት አልተቻለም። በዚህም ምክንያት ተከታዩን ወስነናል።

ው ሳ ኔ

1. በፌዴራሉ ሲቪል ሰርቪስ ኤጀንሲ አስተዳደር ፍርድ ቤት በይ/መ/ቁጥር 00721/2001 መጋቢት 22 ቀን 2001 ዓ.ም ተሰጥቶ በፌዴራሉ ጠቅላይ ፍ/ቤት በመ/ቁጥር 45242 ሐምሌ 28 ቀን 2001 ዓ.ም የፀናው ውሳኔ በፍ/ብ/ሥ/ሥ/ሕ/ቁ. 348/1/ መሰረት ፀንቷል።
2. መዘገቡ ተዘግቷል፤ ወደ መዘገብ ቤት ይመለስ።

የማይነበብ የአምስት ዳኞች ፊርማ አለበት።

ቤ/ኃ